

28.07.2022

Pormestari

---

89 §**Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle rajat ylittävstä terveydenhuollosta annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta**

HEL 2022-008128 T 03 00 00

Päätös

Vs. pormestari antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon:

Henkilölle toisessa EU-valtiossa annetusta terveydenhuollon palvelusta aiheutuneiden kustannusten korvausmallia ehdotetaan muutettavaksi, jotta se paremmin vastaisi sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistuksen mukaista uutta palvelujen järjestämistä koskevaa kansallista lainsäädäntöä sekä Suomea sitovia kansainvälisiä velvoitteita.

Eesityksen mukaan kustannukset korvattaisiin enintään siihen määrään saakka, joka vastaisi henkilön hyvinvointialueella, Helsingin kaupungissa tai HUS-yhtymässä samasta tai vastaavasta hoidosta aiheutuneita kustannuksia. Korvaus ei voisi kuitenkaan ylittää henkilön terveystieteellisesti maksamaa kustannusta. Henkilön maksettavaksi jäisi aina samasta tai vastaavasta hoidosta potilaalta Suomessa perittävä asiakasmaksu. Matkakustannukset ja lääkkeet korvattaisiin jatkossakin sairausvakuutuslain nojalla.

Kustannusten korvaaminen edellyttäisi, että hoidon on arvioitu olevan henkilölle lääketieteellisesti, hammaslääketieteellisesti tai terveystieteellisesti tarpeellinen. Lisäksi edellytettäisiin, että ulkomailla annetun palvelun katsottaisiin kuuluvan suomalaiseen terveydenhuollon palvelualikoimaan. Kiireettömän hoitoon hakeutumisessa henkilöllä pitäisi olla myös lähete, jos häneltä lain mukaan vaadittaisiin sellainen hänen asioidessa julkisessa terveydenhuollossa Suomessa.

Kuten voimassa olevassa lainsäädännössä on säädetty, Kansaneläkelaitos maksaisi henkilöille ja toisille EU- ja ETA-valtioille ja Sveitsille kaikki rajat ylittävstä terveydenhuollon tilanteista aiheutuvat kustannukset valtion puolesta. Pohjoismaiden lisäksi Suomi on solminut Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa sopimuksen, jonka nojalla vastavuoroisesti luovutaan kustannusten laskuttamisesta valtioiden välillä.

Lakiesityksen keskeisin muutos liittyy potilasdirektiivistä (potilaiden oikeuksien soveltamisesta annettu EU-direktiivi, ns. potilasdirektiivi 2011/24/EU) hyväksytyyn korvausmallin säätämiseen rajalakiin.

28.07.2022

Pormestari

Nykyisen lain mukaan potilas on oikeutettu saamaan sairausvakuutuslain mukaisen Kela-korvauksen hoito-, lääke- ja matkakustannuksista, kun hän hakeutuu potilasdirektiivin sääntöjen nojalla kiireettömään hoitoon EU- tai ETA-valtioon tai Sveitsiin. Äkillisissä sairastumisissa tai ennakkoluvalla hoitoa saanut potilas on oikeutettu saamaan korvauksen, joka määräytyy oman kotikunnan vastaavan hoidon kustannuksen ja asiakasmaksun mukaan. Jatkossa korvausmalli olisi lähes samanlainen sekä potilasdirektiivin tarkoittamassa hoitoon hakeutumisessa että koordinaatioasetuksessa tarkoitettussa äkillisessä sairastumisessa tai ennakkoluvalla saadussa hoidossa.

Lähtökohtaisesti potilasdirektiivin mukainen korvaus koskisi ainoastaan tilanteita ja palveluita, joita hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän olisi muutenkin kansallisen lain mukaan järjestettävä henkilölle. Kustannusten korvaaminen edellyttäisi, että annetun terveyspalvelun olisi arvioitu olevan henkilölle lääketieteellisesti, hammaslääketieteellisesti tai terveystieteellisesti tarpeellinen. Tämä tarpeellisuusarvio voidaan tehdä henkilön hyvinvointialueella, Helsingin kaupungissa tai HUS-yhtymässä, mutta myös toisessa EU- tai ETA-valtiossa, Sveitsissä tai Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneessä kuningaskunnassa toteutettu lääketieteellisesti vastaava potilasta koskeva yksiköllinen arviointi hyväksyttäisiin kustannusten korvaamisen edellytyksenä.

Hoidon tarpeellisuuden arviointi kustannusten korvaamisen perusteena tehdään tällä hetkellä Suomessa, mutta esityksessä siis mahdollistetaan tämä arvio myös muissa EU-maissa. Tämä keventää Suomessa tehtävää hallinnollista työtä, mutta on kuitenkin otettava huomioon, että hoidon tarpeen arviointi ei välttämättä ole sama riippuen siitä, tehdäänkö se Suomessa vai jossain toisessa valtiossa.

Esityksessä ei ehdoteta sisällöllisiä muutoksia korvaussääntöihin, jotka koskevat koordinaatioasetukseen (EU:n sosiaaliturvajärjestelmien koordinaatioasetus 883/2004) liittyviä tilanteita eli äkillistä sairastumista tai hakeutumista hoitoon ennakkoluvalla. Esityksessä kuitenkin yleisesti ehdotetaan muita muutoksia, jotka ovat tarpeen tai jotka yksinkertaistavat ja tarkentavat toimeenpanoon soveltuvia hallinnollisia menettelysäännöksiä.

Helsingin kaupunki pitää esitettyjä muutoksia kannatettavina ja tarkoituksenmukaisina. Lakiesitys huomioi potilasdirektiivin sääntöihin perustuvan korvausmallin ja toteuttaa aikaisempaa paremmin vapaata liikkuvuutta ja palveluiden valinnanvapautta koskevia periaatteita EU- ja ETA-valtioissa ja Sveitsissä. Esitys ottaa lisäksi huomioon Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisen Euroopan unionista.

28.07.2022

Pormestari

Esittelijävs. kansliapäällikkö
Liisa Kivelä**Lisätiedot**Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi**Liitteet**

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitysluonnos rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**

Sosiaali- ja terveysministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Helsingin kaupungilta lausuntoa rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta. Lausunnon antamisen alkuperäinen määräaika on 28.7.2022, mutta sille on saatu lisäaikaa 4.8.2022 asti.

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan pormestari antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esittelijävs. kansliapäällikkö
Liisa Kivelä**Liitteet**

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitysluonnos rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhaku**Postiosoite**PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi**Käyntiosoite**Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>**Puhelin**

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.07.2022

Pormestari

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Sosiaali- ja terveysministeriö

28.07.2022

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 89 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

28.07.2022

Pormestari

Daniel Sazonov
vs. pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 28.07.2022.